

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek – Nukleáris tájékoztató program az Euratom-Szerződés 40. cikke alapján véleményezésre az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elé terjesztve

COM(2006) 844 final

(2007/C 256/11)

2007. január 10-én az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Euratom-Szerződés 40. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció véleményét 2007. június 19-én elfogadta. (Előadó: Ulla Birgitta SIRKEINEN.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2007. július 11-12-én tartott, 437. plenáris ülésén (a július 12-i ülésnapon) 81 szavazattal 28 ellenében, 15 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Összefoglaló

1.1 2004-ben az EGSZB „Az atomenergia sorsa az elektromos áram termelésében” című véleményében azt javasolta, hogy „erőfeszítéseket kell tenni a nukleáris ipar valódi kérdéseiről (az ellátás biztonsága, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, versenyképes árak, az elhasznált fűtőanyag biztonságos kezelése) való tájékoztatás terén annak érdekében, hogy a szervezett civil társadalom kritikailag elemezhesse az e kérdésekben folytatott vitát”. Az új nukleáris tájékoztató programban szerepelnek ezen információk. Az EGSZB általában egyetért az európai bizottsági közleményben nyújtott elemzéssel és leírással. A közlemény tárgyalja, és, véleményünk szerint, helyesen írja le a nukleáris energiával kapcsolatos, lényegi szempontok többségét. Az EGSZB ezenkívül rámutat az atomenergia néhány figyelembe veendő szempontjára.

1.2 A nukleáris energia, amely 2004-ben az Európai Unióban az elektromos áram 31 %-át adta, és az összesen felhasznált elsődleges energia 15 %-át tette ki, döntő szerepet játszik az energiapiacban. A nukleáris energia az uniós energiapolitika célkitűzéseit is maradéktalanul teljesíti. A nukleáris energia költsége napjainkban egyértelműen versenyképes. Esetében kismértékű a külső függés; számos különféle, biztos üzemanyagforrás áll rendelkezésre, ami teljesíti az ellátás biztonságára vonatkozó követelményeket. A nukleáris energia ma a legjelentősebb lényegében szén-dioxid-mentes energiaforrás Európában.

1.3 Az Európai Tanács által a 2020-ig tartó és az azt követő időszakra, az üvegházhatású gázok kibocsátásaival kapcsolatos célkitűzésekre vonatkozóan hozott határozat alapján nyilvánvaló, hogy valamennyi további alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiatermelő kapacitásnak – legyen szó akár megújuló energiaforrásokról, akár atomenergiáról, akár esetleg tisztaszén-technológiáról – helyettesítenie kell a magas szén-dioxid-kibocsátású kapacitásokat, és ezáltal hozzá kell adódnia az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó teljes villamosenergia-termeléshez. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha az atomenergiának legalább a jelenlegi részarányát nem tartjuk fenn addig, amíg teljesen új, tiszta energetikai megoldások nem állnak rendelkezésre, akkor az éghajlati és egyéb energiapolitikai célkitűzések nem teljesíthetők.

1.4 Az EGSZB hangsúlyozza az EU folyamatosan jelentős szerepét abban, hogy továbbfejlődjön az atomenergia jogi szabá-

lyozása az atomenergiát választó tagállamokban, az Euratom-Szerződés által megkívánt legmagasabb szintű biztonsági elvárásoknak és a nukleáris anyagok illegális forgalma elleni előírásoknak megfelelően.

1.5 A legfontosabb feladat a radioaktív hulladék – és különösen a kiégett nukleáris fűtőelemek végső elhelyezése – problémájának megoldása, amelyre technológia létezik, a politikai döntések azonban hiányoznak. Az EGSZB szintén egyetért az Európai Bizottsággal a következő, továbbra is EU-szintű figyelmet igénylő kérdésekben: a nukleáris biztonság és a sugárvédelem, amelynek európai mutatói igen jók, valamint a leszerelés biztonságos hosszú távú finanszírozása.

1.6 Az EGSZB felhívja a figyelmet az atomenergia néhány egyéb, olyan szempontjára, amelyre nem vonatkozik a nukleáris tájékoztató program tervezete. Ezek: a terrorizmus veszélye és néhány erőműben az elegendő hűtővíz rendelkezésre állásának kérdése.

1.7 A továbbra is az atomenergiára összpontosítani kívánó tagállamok számára szintén aggodalomra adhat okot az ágazat vonzereje munkáltatóként és kutatási témaként. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság azon nézetével, amely szerint a sugárvédelmi és nukleáris technológiai szakértelem alapvető fontosságú az EU számára, ezért az ez irányú oktatás, képzés és kutatás figyelmet igényel.

1.8 Végül az EGSZB kiemeli, hogy valamennyi tagállamnak joga van saját energiaszerkezetét meghatározni, az atomenergia abban elfoglalt részarányát is beleértve, amint az a nukleáris tájékoztató program tervezetében is olvasható.

2. Bevezetés

2.1 Az Euratom-Szerződés 40. cikke értelmében az Európai Bizottságnak „rendszeres időközönként tájékoztató programokat kell közzétennie, elsősorban a nukleárisenergia-termelési célkitűzéseket és az azok eléréséhez megkívánt valamennyi beruházástípus adva meg. Az Európai Bizottságnak meg kell ismernie az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét az ilyen programok kapcsán azok közzétételét megelőzően.” 1958 óta négy ilyen tájékoztató program és egy naprakészé tett változat jelent meg, az utolsó 1997-ben.

2.2 A nukleáris tájékoztató program ezen tervezetét 2007. január 10-én tette közzé az Európai Bizottság az energiaügyi és éghajlati csomaggal (*Európa energiapolitikája*) összefüggésben. A végső változat akkor készül el és jelenik meg, amikor az Európai Bizottság megkapja az EGSZB véleményét.

2.3 A csomag többi része elsősorban arra az éghajlat-változási célkitűzésre tesz javaslatot, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátását a fejlett országok 2020-ig az 1990-es szinthez képest 30 %-kal, az uniós tagállamok maguk pedig 20 %-kal csökkentsék. A csomag ezenkívül az alábbiakkal foglalkozik: a gáz és a villamos energia belső piaca; a gáz- és elektromos hálózatok összekapcsolásai; a fosszilis tüzelőanyagokból származó fenntartható energiatermelés ösztönzését célzó javaslatok; a megújuló energiaforrások alkalmazásának támogatására irányuló útiterv, amely azt a kötelező erejű célt is magában foglalja, hogy 2020-ig 20 %-ra kell emelni a megújuló energiaforrások arányát az EU teljes energiaszerkezetében, az energiamegtakarítások terén pedig szintén 2020-ig ugyancsak 20 %-os hatékonyságnövelést kell megvalósítani; továbbá a leendő európai stratégiai energiatechnológiai terv. Az Európai Tanács 2007. március 9-én támogatását adta a csomag célkitűzéseire és főbb politikai tartalmához.

2.4 Az EGSZB – a Szerződésben előírtaknak megfelelően – véleményt készített valamennyi nukleáris tájékoztató programról. Az EGSZB több, más véleményében is érintette a nukleáris energia témáját, a közelmúltban elsősorban a 2004-ben a nukleáris energia szerepéről készített saját kezdeményezési véleményben, amelynek következtetései között az alábbiakat rögzítette: „az EGSZB úgy véli, hogy a nukleáris energia az EU több lábán álló, kiegyensúlyozott, gazdaságos és fenntartható energiapolitikájának egyik eleme kell, hogy legyen. Az általa felvetett kérdéseket figyelembe véve elmondható, hogy meg sem fontolandó az a lehetőség, amely szerint mindent a nukleáris energiára alapozunk; másrészt viszont az EGSZB úgy látja, hogy a nukleáris energia felhasználásának teljes vagy részleges elhagyása csökkentené annak esélyét, hogy az EU eleget tudjon tenni az éghajlatváltozással kapcsolatos kötelezettségeinek”.

3. Az európai bizottsági dokumentum

3.1 Az európai bizottsági dokumentum áttekinti a nukleáris energia terén az elmúlt tíz év során végrehajtott beruházásokat, leírja a nukleárisenergia-előállítás pénzügyi vonatkozásait, az energiaszerkezetre gyakorolt hatásait, továbbá társadalmi elfogadásának feltételeit. Tartalmát az alábbiakban részletezzük.

3.2 Minden egyes tagállam maga döntheti el, hogy mennyire támaszkodik a nukleáris energiára az áramtermelés terén. A közelmúltban a nukleáris energia alkalmazásának növeléséről döntött Finnország és Franciaország is. Hollandia, Lengyelország, Svédország, a Cseh Köztársaság, Litvánia, Észtország, Lettország, Szlovákia, az Egyesült Királyság, Bulgária és Románia újraindi-

totta a nukleáris energiára vonatkozó politikájáról szóló vitát. Németország, Spanyolország és Belgium egyelőre – az állandó viták ellenére – folytatja az atomenergia-termelés fokozatos leállítására irányuló politikáját. A 27 EU-tagállam közül 12 teljesen lemond az atomenergia termeléséről.

3.3 Napjainkban a 27 EU-tagállam területén üzemelő összesen 152 reaktor által termelt nukleáris energia adja Európában az áram 30 %-át, ugyanakkor, ha egyes tagállamok továbbra is az atomenergia-felhasználás leállítását tervezik, e részarány számottevően csökkeni fog. Az energiaigény kielégítése, valamint Európa behozataltól való függésének mérséklése érdekében új beruházásokról vagy egyes erőművek élettartamának meghosszabbításáról lehetne dönteni.

3.4 Az Európai Bizottság szerint a nukleárisenergia-termelés fokozása a szén-dioxid-kibocsátások csökkentésének egyik eszközét jelenthetné, és fontos szerepet játszhatna a globális éghajlatváltozás kezelésében. A nukleáris energia lényegileg nem jár szén-dioxid-kibocsátással, és az Európai Bizottság kibocsátáscsökkentési forgatókönyvének része. Ez fontos szempont lehet a jövőbeli kibocsátáskereskedelmi-rendszerek tárgyalásakor is.

3.5 A nukleáris energia növekedési lehetőségeit érintő, döntő tényező annak pénzügyi vonatkozása, mivel egy atomerőmű 2–3,5 milliárd euró összegű induló beruházást igényel. A nukleáris eredetű energiatermelés magasabb építési költségekkel jár, mint a fosszilizüstüzelőanyag-eredetű, a kezdeti beruházásokat követő működési költségek azonban jelentősen alacsonyabbak. Az Európai Bizottság részletesen így fogalmaz:

3.5.1 „Az atomerőművek gazdasági kockázatai a kezdeti nagy tőkebefektetéshez kapcsolódnak, és az erőműveknek 40–60 éves élettartamukból az első 15–20 évben szinte hibátlanul kell működniük ahhoz, hogy a kezdeti befektetés megtérüljön. Ráadásul a reaktor leállításától számítva 50–100 évig pénzeszközöknek kell rendelkezésre állniuk a leszerelésre és a hulladékkezelésre.”

3.5.2 „A 27 tagú EU ⁽¹⁾ 15 tagállamában összesen 152 atomerőmű működik. Az atomerőművek átlagos kora majdnem 25 év ⁽²⁾. Franciaországban, a legtöbb (59) atomreaktorral rendelkező tagállamban, ahol a villamosenergia-termelés közel 80 %-át nukleáris energia adja, és Litvániában, ahol egyetlen atomerőmű van, ám ez a villamosenergia-termelés 70 %-át teszi ki, az erőművek átlagos kora 20 év körüli. Az Egyesült Királyság 23 atomerőművének átlagos kora 30 évhez közelít, míg Németországban a 17 működő atomerőmű átlagos kora 25 év.”

3.5.3 „A nukleáris energia hagyományosan nagyobb építési költségeket és alacsonyabb működtetési költségeket jelent, mint a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló energiatermelés, amely alacsonyabb tőkeköltségekkel, de a magas és változó üzemanyagáraktól függő működtetési költséggel jár.”

⁽¹⁾ 2. melléklet: adatok országonként a jelenleg folytatott, nukleáris üzemanyagciklushoz kapcsolódó tevékenységekről.

⁽²⁾ 1. melléklet: lásd az atomerőműveket kor szerint és az országonkénti koreloszlást mutató 6. és 7. ábrát.

3.6 A nukleárisenergia-előállítás nagymértékben független a nyersanyagellátás költségének változásától, hiszen kis mennyiségű uránium – amely többnyire a világ stabil régióiból származik – évtizedekig működtethet egy reaktort. Az ésszerűen biztosított és versenyképes áron kitermelhető, ismert uránforrások a nukleáris ipar szükségleteit a jelenlegi fogyasztási szint mellett legalább 85 évig biztosítani tudják. Ezért a legtöbb iparosodott országban az új atomerőművek gazdaságos villamosenergia-termelési lehetőséget kínálnak az alapterhelés biztosítására.

3.7 A nukleáris ipar jelentős beruházásokat hajtott végre 1997 óta. Az Európai Bizottság tisztában van annak fontosságával, hogy meg kell tartani a technológiai vezető szerepet az atomenergia területén, és támogatja az atomenergia jogi szabályozásának továbbfejlesztését, ideértve a nukleáris anyagok illegális forgalma elleni küzdelmet, a hulladékkezelést és az erőművek leszerelését. Az Euratom-Szerződés létrejötte óta a nukleáris biztonság és a lakosság sugárvédelme az egyik fő gondot jelentette az Európai Közösségben, és ezek olyan kérdések, amelyek fontossága az Unió korábbi és jelenlegi bővítésével egyre növekszik.

3.8 Közösségi szinten azt kell elérni, hogy továbbfejlődjön az atomenergia jogi szabályozása az atomenergiát választó tagállamokban, az Euratom-Szerződés által megkívánt legmagasabb szintű biztonsági elvárásoknak és a nukleáris anyagok illegális forgalma elleni előírásoknak megfelelően. Ide tartozik a nukleáris hulladék kezelése és az erőművek leszerelése is.

3.9 Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy a további lépésekről szóló vita az alábbiakra összpontosítson:

- közös nukleáris biztonsági referenciaszintek elismerése az EU-ban való alkalmazás céljából, a tagállamok nukleáris biztonsági hatásainak nagyfokú szakértelmére építve;
- magas szintű, a nukleáris biztonsággal és védelemmel foglalkozó csoport létrehozása, amelynek feladata fokozatosan közös elképzelést kidolgozni és esetleg további európai szabályokat alkotni a nukleáris biztonság és védelem területén;
- annak biztosítása, hogy a tagállamok nemzeti tervet vezessenek be a radioaktív hulladék kezelésére;
- technológiai platformoknak a hetedik keretprogram korai szakaszában való létrehozása, ezzel biztosítva a kutatási tevékenységek szorosabb összehangolását a nemzeti, ipari és közösségi programokban a fenntartható atomenergia-használat és geológiai formációkban való hulladékelhelyezés kérdéseiben;
- a leszerelési alapok kezelésére vonatkozó nemzeti szemléletek összehangolására irányuló ajánlás megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kielégítő pénzforrások rendelkezésre állását biztosítandó;
- az engedélyezési eljárások egyszerűsítése és összehangolása a nemzeti szabályozó hatóságok közötti szorosabb koordináció alapján, a legszigorúbb biztonsági előírások fenntartásával;

- az Euratom-hitelekhez való hozzáférés növelése, a felső határoknak a piac igényei szerinti, az Európai Bizottság által javasolt aktualizálása után;
- harmonizált felelősségi rendszer, valamint nukleáris baleset által okozott károk esetére pénzügyi alapok rendelkezésre állását biztosító mechanizmusok kidolgozása;
- új lendületvétel a nemzetközi együttműködésben, többek között a NAÜ-vel és a NEA-val való szorosabb együttműködés, az EU-n kívüli országokkal kötött kétoldalú megállapodások és a szomszédos országoknak való segítségnyújtás felújítása révén.

4. Általános megjegyzések

4.1 Az EGSZB üdvözlözi az Európai Bizottság új nukleáris tájékoztató programjának tervezetét. Az energetikai környezet sokat változott a program legutóbbi, tíz évvel ezelőtti kiadása óta. Különösen az elmúlt néhány év során új, drámai események irányították a figyelmet nagymértékben az energiapolitika mindhárom összetevőjére, amelyek a következők: az ellátás biztonsága, a versenyképesség és az ésszerű árak, valamint a környezeti kérdések, és azon belül is elsősorban az éghajlatváltozás. Az EU a nyilvánvaló problémákra és kihívásokra az európai energiapolitikára tett javaslatokkal válaszolt. Ebben az összefüggésben a nukleáris energia helyzetének elemzésére és az arra irányuló javaslatlattertre van szükség. Ez elhelyezné a nukleáris energiát az átfogó energetikai képen, és megadná az európai energiapolitika megvitatásához és meghatározásához szükséges információkat.

4.2 2004-ben az EGSZB „Az atomenergia sorsa az elektromos áram termelésében” című véleményében azt javasolta, hogy „erőfeszítéseket kell tenni a nukleáris ipar valódi kérdéseiről (az ellátás biztonsága, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, versenyképes árak, az elhasznált fűtőanyag biztonságos kezelése) való tájékoztatás terén annak érdekében, hogy a szervezett civil társadalom kritikailag elemezhesse az e kérdésekben folytatott vitát”. Az új nukleáris tájékoztató programban szerepelnek ezen információk, és az EGSZB általában egyetért az európai bizottsági közleményben nyújtott elemzéssel és leírással. A közlemény tárgyalja, és – véleményünk szerint – helyesen írja le a nukleáris energiával kapcsolatos, lényegi szempontok többségét. Az EGSZB ezenkívül rámutat az atomenergia néhány figyelembe veendő szempontjára.

4.3 A nukleáris energia, amely 2004-ben az Európai Unióban az elektromos áram 31 %-át adta, és az összesen felhasznált elsődleges energia 15 %-át tette ki, döntő szerepet játszik az energiapiacban. A nukleáris energia az uniós energiapolitika célkitűzéseit is maradéktalanul teljesíti. A nukleáris energia költsége napjainkban egyértelműen versenyképes, különösen akkor, ha az alapterhelés biztosítására használják fel. Esetében kismértékű a külső függés; számos különféle, biztos üzemanyagforrás áll rendelkezésre, ami teljesíti az ellátás biztonságára vonatkozó követelményeket. A nukleáris energia ma a legjelentősebb lényegében szén-dioxid-mentes energiaforrás Európában (lásd a 4.8. pontot).

4.4 A nagyobb energiahatékonyság (a kombinált hő- és áramtermelésre vonatkozóan is) és így a csökkenő energiaigény az energiapolitikai napirenden lévő elsődleges célkitűzést alkotják. További jelentős energiatermelési beruházásokra van szükség az EU-ban a régi erőművek helyettesítésére, és esetleg a további kereslet kielégítésére is, mivel a piaci és technológiai fejlődés a villamos energia növekvő arányához vezethet a teljes energiaszükségleten belül.

4.4.1 Közép- és hosszú távon lehetséges, hogy az olyan új energetikai technológiák, mint a hidrogénteknológia, a hőszivattyúk, vagy az elektromos gépkocsik a teljes energiaszükséglet részeként gyorsabban növelik majd az elektromos energia iránti igényt, mint ahogyan mi azt most forgatókönyveinkben becsüljük. E változás a jelenleginél jóval fontosabb tehetné az atomenergia szerepét az EU energiafeltételében.

4.5 Az EGSZB tudomásul veszi az erőművek üzemeltetésének a 30–40 éves kereskedelmi felhasználás időtartamán túlmenő meghosszabbítására irányuló aktuális terveket. Az Európai Bizottság által kidolgozott dokumentum nem foglalkozik mélyrehatóan az európai erőművek előregedésének problémájával, amely kérdéskör kiegészítésre szorul. Mivel az Európai Bizottság azt írja, hogy „egyes tagállamokban bizonyos pénzügyi és környezeti kockázatok – mint például a hosszú távú hulladék-tárolás és -kezelés létesítményeinek felelőssége – továbbra is a kormányok hatáskörében maradnak”, a jövőben idevonatkozó szabályozásokat kell majd kidolgozni.

4.6 Ezen új beruházások ideális esetben megfelelnek az ellátás biztonságával, a versenyképességgel és az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel összefüggő célkitűzéseknek. Az energia-előállítás egyéb formáinak jellemzőire és az azokban rejlő lehetőségekre tekintettel a meglévő atomerőművek élettartamának meghosszabbítására és új beruházásokra van szükség. Ebben egyetértünk az Európai Bizottsággal.

4.7 Az Európai Bizottság szerint az uránkészletek 85 éven át tartanak ki a fogyasztás jelenlegi szintje mellett. Különböző információforrások eltérő adatokkal szolgálnak a kérdésben, amelyek 85 és 500 év között változnak. Mivel a fűtőanyagok rendelkezésre állása jelentős az energiaellátás biztonsága szempontjából, ezért az Európai Bizottságnak részletesebb tájékoztatást kellene nyújtania a rendelkezésre álló nukleáris fűtőanyagok mennyiségéről.

4.8 A különböző energiaforrások környezeti hatásainak összehasonlításakor fontos felmérni a teljes folyamat valamennyi környezeti hatását a nyersanyagellátástól, a termelésen, a szállításon és az energia-előállításon át az újrahasznosítási és a hulladékkezelési szakaszokig. Az Energia Világtanács (WEC) összefoglaló jelentést adott ki („Energiarendszerek összehasonlítása életciklus-elemzés segítségével”, 2004. július), amelyben számos, létező életciklus-elemzési tanulmányt sorolt fel és tekintett át. A jelentés azt bizonyítja, hogy az atomenergiával előállított áram egy kilowattjára eső szén-dioxid-kibocsátás alacsony, és ugyanolyan szintű, mint a szél- vagy vízen energiával, vagy biomasszából

nyert energiával előállított áram esetében. Ez a szint egyébként 1–5 %-a a szénerőművek kibocsátási szintjének.

4.9 Ezért igen lényeges számításba venni az atomenergia értékes hozzájárulását az üvegházhatást okozó gázok termelődésének megelőzéséhez. Napjainkban az atomenergia EU-beli felhasználása révén évente mintegy 600 millió tonnával kevesebb szén-dioxid termelődik a jelenlegi energiaszerkezet alapján. Az egész világon pedig mintegy 2 milliárd tonna szén-dioxid előállítása válik elkerülhetővé általa. Ez Franciaország, Németország és az Egyesült Királyság jelenlegi teljes, együttes szén-dioxid-kibocsátásának felel meg. Ha egyes tagállamok továbbra is az atomenergia-felhasználás fokozatos leállítását tervezik, az Európában ma létező atomerőművek nagy része más, szén-dioxidot ki nem bocsátó energiaforrásokkal helyettesítendő. Ezenkívül ha a meglévő atomerőműveket nem helyettesítik újakkal élettartamuk végén, akkor az atomenergia maradéktalanul más, kibocsátást nem okozó energiaforrásokkal helyettesítendő közéletben.

4.10 Az Európai Tanács által a 2020-ig tartó és az azt követő időszakra, az üvegházhatású gázokkal kapcsolatos célkitűzésekre vonatkozóan hozott határozat alapján nyilvánvaló, hogy valamennyi további alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiatermelő kapacitásnak – legyen szó akár megújuló energiaforrásokról, akár atomenergiáról, akár esetleg tisztaszén-technológiáról – helyettesítenie kell a magas szén-dioxid-kibocsátású energiatermelő kapacitásokat, és ezáltal hozzá kell adódnia az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó teljes villamosenergia-termeléshez. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha az atomenergiának legalább a jelenlegi részarányát nem tartjuk fenn addig, amíg teljesen új energetikai megoldások nem állnak rendelkezésre, akkor az éghajlati és egyéb energiapolitikai célkitűzések nem teljesíthetők gazdaságilag elfogadhatóan. Másrészről nyilvánvaló, hogy a növekvő részarányú atomenergia a megújuló energiaforrásokkal együtt nagyobb költséghatékonyt jelentene az éghajlatváltozás elleni küzdelemben.

4.11 Az EGSZB támogatja az externális költségek energia-árakba és egyéb piaci tevékenységek árába való beépítésére irányuló célkitűzést. Az Európai Bizottság által az externális költségekről készített tanulmány (ExternE) ⁽³⁾ szerint az atomenergia externális költsége kb. 0,4 cent/kWh. A szénerőművekből származó energia externális költsége becslések szerint ennek több mint tízszerese, a biomasszából eredő energiáé ennek néhányszorosa, a szélenergiáé ennél alacsonyabb, a vízen energiáé pedig az atomenergiáéval azonos szintű.

4.12 Az Európai Bizottság véleménye szerint az egyik fő kérdés az, hogy szükség van-e az atomenergia terén szakpolitikai beavatkozásra. Meg kellene határozni a mechanizmusokat a reaktorok következő generációjával és az ahhoz kapcsolódó nukleáris fűtőelem ciklussal kapcsolatos kutatások ösztönzésére. Valamennyi „tisztá energia” technológiát egyenlően kell kezelni. Támogatni lehetne a teljesen új, kísérleti jellegű fejlesztéseket. A hagyományos atomenergia nem igényel támogatást, és nem is támogatandó.

⁽³⁾ Externális költségek – Kutatási eredmények az elektromos áram és a szállítás által okozott társadalmi-környezeti károkról, Európai Bizottság, 2003.

4.13 Az atomenergia közvélemény általi megítélése az Európai Bizottság szerint létfontosságú a nukleáris politika jövője szempontjából. Ezzel egyetértünk, emlékeztetünk azonban arra, hogy az atomenergia elfogadottsága nagyarányban eltér az egyes tagállamokban. Növelni kell a lakosság információhoz való hozzáférési lehetőségeit, és a döntéshozatali eljárások átláthatóságát, mivel felmérések azt mutatják, hogy az EU lakossága nem kellően tájékozott nukleáris kérdésekben. Az Európai Bizottság fontos szerepet tölthetne be ebben. Ugyanakkor a lakosság aggodalmaira válaszoló, konkrét intézkedésekre is szükség van, amint azt az EGSZB már számos alkalommal jelezte.

4.14 Hangsúlyozzuk az EU folyamatosan jelentős szerepét abban, hogy továbbfejlődjön az atomenergia jogi szabályozása az atomenergiát választó tagállamokban, az Euratom-Szerződés által megkívánt legmagasabb szintű biztonsági elvárásoknak és a nukleáris anyagok illegális forgalma elleni előírásoknak megfelelően.

4.15 A legsürgetőbb feladat a radioaktív hulladék – és különösen a kiégett nukleáris fűtőelemek végső elhelyezése – problémájának megoldása, amelyre technológia létezik, a politikai döntések azonban hiányoznak. Ez az atomenergia környezetre és egészségre gyakorolt hatásával, valamint közvélemény általi elfogadottságával kapcsolatos, számottevő kérdés. A nukleáris tájékoztató programban szerepel, hogy még egyetlen ország sem valósította meg a javasolt végső megoldást. Ugyanakkor előrehaladás figyelhető meg Finnországban, ahol kiválasztották egy nukleáris hulladék-lerakó helyét, valamint Svédországban és Franciaországban, ahol nagy lépéseket tettek előre ilyen lerakóhelyek kiválasztása felé.

4.16 Szintén egyetértünk az Európai Bizottsággal a következő, továbbra is EU-szintű figyelmet igénylő kérdésekben: nukleáris és sugárbiztonság, amelynek európai mutatói igen jók, valamint a leszerelés finanszírozásának biztosítása.

4.17 A terrorizmus új fenyegetése nem szerepel a nukleáris tájékoztató programban. Ez komoly veszélyt jelent az atomerőművekre nézve, csakúgy, mint sok más ipari létesítmény és középület számára szerte a világon. Valamennyi új atomerőmű úgy tervezendő, hogy kibírja azt, ha egy nagy utasszállító repülőgép nekiütközik, anélkül, hogy radioaktív sugárzás érné az erőművön kívüli területeket. A műszaki és emberi biztonsági rendszereket is úgy kell megtervezni és kivitelezni, hogy mindenfajta terrortámadást kivédjenek az atomerőműveken belül. Az Európai Bizottságnak az illetékes hatóságokkal és üzemeltetőkkel együttműködve kezdeményezéseket kellene szorgalmaznia annak biztosítására, hogy valamennyi atomerőműnél megfelelő terrorizmusmegelőző intézkedések legyenek érvényben.

4.18 A közelmúltbeli forró és száraz nyarak során az a kérdés is a figyelem középpontjába került, hogy elegendő hűtővíz áll-e rendelkezésre a folyókban a kondenzációs erőművekhez. E probléma eddig igen lokális jellegű volt, és nem jelentkezett sem

gyakran, sem pedig hosszan, azonban komolyabbá válhat az idő folyamán egyes esetekben. Ez figyelembe veendő az erőművek helyszínének kiválasztásakor és megtervezésükkor.

4.19 Szintén aggodalomra ad okot az atomenergiái terület vonzereje munkáltatóként és kutatási témaként a mintegy húsz éves európai kvázi moratóriumot követően. A diákok és szakemberek érdeklődésének ebből eredő hiánya az atomenergia általános fejlődésének szűk keresztmetszete, amely biztonsági kockázatot is jelenthet. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság azon nézetével, amely szerint a sugárvédelmi és nukleáris technológiai szakértelem alapvető fontosságú az EU számára, ezért az ez irányú oktatás, képzés és kutatás figyelmet igényel. Ugyanez érvényes a jelenlegi európai erőműparkot építő tudós- és mérnöknemzedék tudásának megőrzésére és átadására is, hozzáátve, hogy számos országban sok éven át nem lépett be fiatal szakértő az ágazatba.

4.20 Az Európai Bizottság emlékeztet arra, hogy az egyes tagállamok illetékességébe tartozik annak eldöntése, hogy használnak-e atomenergiát vagy sem. Az EGSZB támogatja, hogy valamennyi tagállamnak joga legyen saját energiaszerkezetét meghatározni, az atomenergia abban elfoglalt részarányát is beleértve. Az egyes tagállamok e jogát nemcsak az EU-nak, hanem a többi tagállamnak is tiszteletben kell tartania. Ugyanakkor az egyes tagállamok döntései többféleképpen is hatással vannak a többi tagállam helyzetére, és e kölcsönös függés csak fokozódik majd a nyitottabb belső piacokkal.

5. Az intézkedési javaslatokra tett megjegyzések

5.1 A nukleáris tájékoztató program 6.5. fejezetében (*Előretekintés*) az Európai Bizottság (elsősorban EU-szintű) intézkedési javaslatokat bocsát vitára (lásd a 3.9. pontot). Az EGSZB véleménye a bemutatott javaslatok kapcsán a következő:

5.1.1 Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság azon nézetével, amely szerint a közös nukleáris biztonsági referencia-szintek és azok megfelelő alkalmazása a tagállami nukleáris biztonsági hatóságok jelentős tapasztalatára és a WENRA ⁽⁴⁾-val való együttműködésre kell, hogy épüljön. Minden egyéb megközelítés kockára tehetné néhány tagállamban a jelenlegi magas szintű biztonsági teljesítményt.

5.1.2 Az illetékes nemzeti hatóságok képviselőiből álló magas szintű nukleáris biztonsági csoport hozzájárulhatna a harmonizációs folyamathoz, és elősegíthetné a nemzetközi nukleáris biztonsági egyezményekhez való kapcsolódás javulását.

5.1.3 Az EGSZB szerint sürgető szükség van arra, hogy az atomenergiát alkalmazó tagállamok nemzeti tervet vezessenek be a nukleáris fűtőelem és a radioaktív hulladék kezelésére. A nemzeti tervek tartalmazhatnak pusztán nemzeti megközelítést, nemzetközi megközelítést vagy kettős megközelítést. Amennyiben ezt nem teszik meg, akkor ezzel felelőtlenül áthárítják a jelenlegi generációk kötelezettségeit a következőkre

⁽⁴⁾ Nyugat-európai nukleáris szabályozó hatóságok.

5.1.4 A technológiai platformok igen sikeres eszköznek bizonyultak a köz- és a magánszféra partneri együttműködéseinek létrehozására az Európai stratégiai kutatási menetrendek kialakítása céljából. Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság azon gondolatát, hogy ezt az eszközt használják fel a fenntartható atomenergia-használat és geológiai formációkban való hulladék-elhelyezés terén. Erre igencsak szükség lenne ahhoz, hogy fiatal tudósokat az iparágba vonzzunk.

5.1.5 A teljes élettartam működési költségeinek maradéktalan fedezése és az egyenlő feltételek biztosítása érdekében alapvetően fontos, hogy az üzemeltetők leszerelési alapokon keresztül megfelelő erőforrásokat bocsássonak rendelkezésre az EU-ban és világszerte. Az EGSZB ugyanakkor nem tartja szükségesnek ezen alapok kezelésének teljes körű harmonizációját, amíg a hiánytalan és biztos pénzügyi fedezet és az átláthatóság elve érvényesül.

5.1.6 Szükség van a legszigorúbb biztonsági előírások betartására, valamint az engedélyezési eljárások egyszerűsítésére és – a nemzeti szabályozó hatóságok közötti együttműködés révén megvalósuló – fokozatos harmonizációjára annak érdekében, hogy előreláthatóbb legyen az építési projektek beindulási ideje, továbbá, hogy ezáltal pontosabb tervezés és költségszámítás váljon lehetővé. A biztonság terén sohasem szabad engedelményeket tenni.

5.1.7 Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság arra irányuló javaslatával, hogy aktualizálják az EURATOM-hitelek felső határértékeit, és biztosítsák azok nagyobb fokú elérhetőségét. Elméletben minden energiatípusba való beruházás esetén egyenlő feltételekkel azonos hozzáférést kell biztosítani a finanszírozási eszközökhöz, amelyeket egyébként az EBB nyújt.

5.1.8 Az EGSZB véleménye szerint az atomenergia jobb elfogadhatóságához alapvetően fontos a harmonizált felelősségi rendszer is, amely közpénzeket nem igénylő forrásokat biztosító mechanizmust is magában foglal nukleáris baleset által okozott károk esetére. A jelenlegi rendszer (700 millió dolláros felelősségbiztosítási összeg) nem felel meg ennek a követelménynek. Nyílt, építő jellegű és gyakorlatias módon kezelendő az a bizto-

sítási probléma, amely a baleset szélsőségesen kicsi valószínűségének és az esetlegesen igen komoly és nagy értékű kárnak az együtteséből adódik. Megoldás lehet erre a „közös alap” rendszere.

5.1.9 Az EGSZB üdvözlí azt a javaslatot, amely szerint új lendületet kell adni a NAÜ-vel és a NEA-val folytatott nemzetközi együttműködésnek, valamint a kétoldalú megállapodásoknak. Nagy súly helyezendő a szomszédos országoknak nyújtott segítségre.

5.2 Az Európai Bizottság által tett javaslatokon kívül az EGSZB véleménye szerint az EB-nek az alábbi témákra kellene figyelmet fordítania a következő lépések előkészítésekor:

5.2.1 A tagállamok figyelmének felhívása arra, hogy valószínűleg ismét növekednek majd az oktatási és képzési szükségletek az atomenergia és a nukleáris technológia tágabb összefüggésében, és azon belül is elsősorban a nukleáris biztonság terén. Az oktatás nem csupán új szakértők képzését teszi lehetővé a nukleáris energia területén, hanem a tudatosság fokozását is, ami alapvető fontosságú a közvélemény formálásához.

5.2.2 A nyílt energiapiacra az atomenergiába való beruházás terén további lehetséges problémák azonosítása és piaci alapú megoldási lehetőségek felkutatása, tekintettel az ilyen beruházások méretére és hosszú beindulási idejére.

5.2.3 Az európai nukleáris technológiai ipar globális vezető szerepet szerzett, ami remek álláslehetőségeket nyújt, ugyanakkor világszerte kedvező a nukleáris biztonság szempontjából, hiszen kiváló biztonsági mutatókkal bír. E vezető szerep megőrzése érdekében – mivel a nukleáris beruházások várhatóan az egész világon növekednek majd – az iparág (beszállító iparát is ideértve) az Európai Bizottság új ágazati iparpolitikai megközelítése egyik célterületének tekintendő.

5.3 Végül az EGSZB üdvözlí az Európai Bizottság azon szándékát is, hogy növeli a nukleáris tájékoztató programok kiadásának gyakoriságát, frissebb képet adva ezáltal az uniós helyzetről.

Kelt Brüsszelben, 2007. július 12-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS

MELLÉKLET

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményéhez

A következő módosító indítványokat – amelyeket a leadott szavazatok legalább egynegyede támogatott – a vita folyamán elutasították:

1.1. pont

A szöveg a következőképpen módosítandó:

„2004-ben az EGSZB »Az atomenergia sorsa az elektromos áram termelésében« című véleményében azt javasolta, hogy »erőfeszítéseket kell tenni a nukleáris ipar valódi kérdéseiről (az ellátás biztonsága, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, versenyképes árak, az elhasznált fűtőanyag biztonságos kezelése) való tájékoztatás terén annak érdekében, hogy a szervezett civil társadalom kritikailag elemezhesse az e kérdésekben folytatott vitát«. Az új nukleáris tájékoztató programban szerepelnek ezen néhány erre alkalmas információk. Az EGSZB általában részben egyetért az európai bizottsági közleményben nyújtott elemzéssel és leírással, megállapítja azonban, hogy néhány fontos kérdést figyelmen kívül hagytak (lásd többek között az 1.6. pontot). A közlemény tárgyalja és véleményünk szerint, helyesen írja le a nukleáris energiával kapcsolatos lényegi szempontok többségét. Az EGSZB utal arra, hogy az atomenergia néhány további szempontját is figyelembe kellene venni.”

Indokolás

A többi módosító indítványból, valamint a véleménytervezet 1.6. pontjából adódik. A pont utal rá, hogy a nukleáris tájékoztató program tervezete egyes szempontokra (terrorizmus, hűtővíz) nem tér ki megfelelően.

A szavazás eredménye

Mellette: 49

Ellene: 52

Tartózkodás: 11

1.2. pont

A szöveg a következőképpen módosítandó:

„A nukleáris energia, amely 2004-ben az Európai Unióban az elektromos áram 31 %-át adta, és az összesen felhasznált elsődleges energia 15 %-át tette ki, döntő szerepet játszik az energiapiacra. A nukleáris energia az uniós energiapolitika célkitűzéseit is maradéktalanul teljesíti. A nukleáris energia költsége napjainkban egyértelműen versenyképes. Esetében kismértékű a külső függés; számos különféle, biztos üzemanyagforrás áll rendelkezésre, ami teljesíti az ellátás biztonságára vonatkozó követelményeket. A nukleáris energia ma az egyik legjelentősebb lényegében szén-dioxid-mentes energiaforrás Európában. Egyéb környezeti hatásai pedig korlátozottak és szabályozottak.”

Indokolás

Az európai bizottsági dokumentum nem „a legjelentősebb”, hanem „az egyik legjelentősebb” lényegében szén-dioxid-mentes energiaforrásról beszél. Fontos, hogy pontosan idézzünk.

Az egyéb környezeti hatások vonatkozásában lásd a többi módosító indítványt.

A szavazás eredménye (megjegyzés: a módosító indítvány második részét, azaz az utolsó mondat törlését a Közgyűlés elfogadta):

Mellette: 57

Ellene: 60

Tartózkodás: 3

1.3. pont

A szöveg a következőképpen módosítandó:

„Az Európai Tanács által a 2020-ig tartó és az azt követő időszakra, az üvegházhatású gázokkal kapcsolatos célkitűzésekre vonatkozóan hozott határozat alapján nyilvánvaló, hogy valamennyi további alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiatermelő kapacitásnak – legyen szó akár megújuló energiaforrásokról, akár atomenergiáról, akár esetleg tisztaszén-technológiáról – helyettesítenie kell a magas szén-dioxid-kibocsátású kapacitásokat, és ezáltal hozzá kell adódnia az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó teljes villamosenergia-termeléshez. Az EGSZB tudomásul veszi az európai bizottsági közlemény megállapításait, miszerint »jelenleg az Unióban több mint 110 nukleáris létesítmény van a leszerelés valamely szakaszában. Az előrejelzések szerint a kibővült Európai Unióban jelenleg működő 152 atomerőműnek legalább egyharmadát kell 2025-ig leszerelni (nem véve figyelembe az atomerőművek esetleges élettartam-hosszabbítását).« Mivel az Európai Bizottságnál eddig mindössze egy új reaktor építését jelezték, az atomenergiának a villamosenergia-termeléshez való hozzájárulása valószínűleg erőteljesen csökkenni fog. Ahogy azonban a Német Szövetségi Köztársaság Kancellári Hivatalának egyik tanulmánya rámutat, az éghajlati célok mégis betarthatók, ami azonban további erőfeszítéseket tesz szükségessé az árammegtakarítás, valamint az megújuló energiák hatékonyságának és alkalmazásának területén. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha az atomenergiának legalább a jelenlegi részarányát nem tartjuk fenn addig, amíg teljesen új, tiszta energetikai megoldások nem állnak rendelkezésre, akkor az éghajlati és egyéb energiapolitikai célkitűzések nem teljesíthetők.”

Indokolás

Az európai bizottsági dokumentumból és az említett tanulmányból adódik.

A szavazás eredménye

Mellette: 49

Ellene: 65

Tartózkodás: 6

1.7. pont

A szöveg a következőképpen módosítandó:

„A továbbra is az atomenergiára összpontosítani kívánó tagállamok számára sőt szintén aggodalomra adhat okot az ágazat vonzereje munkáltatóként és kutatási témaként ~~a mintegy húsz éves európai kvázi moratóriumot követően~~. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság azon nézetével, amely szerint a sugárvédelmi és nukleáris technológiai szakértelem alapvető fontosságú az EU számára, ezért az ez irányú oktatás, képzés és kutatás figyelmet igényel. Ezért elsősorban a létesítmények üzemeltetői felelősek.”

Indokolás

„Moratóriumról” egyrészt nem lehet szó, másrészt a képzés stb. iránt elsősorban a vállalatok felelősek, nem az állam/államközösség.

A szavazás eredménye (csak az indítvány második részéről szavaztak, az első részét elfogadták)

Mellette: 45

Ellene: 71

Tartózkodás: 2

3.6.1. pont

Új, 3.6.1. pont illesztendő be:

„Az uránkészletek rendelkezésre állásával kapcsolatban az EGSZB megállapítja, hogy az európai bizottsági közlemény eltér a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAU) legutóbbi »Red Data Books« című kiadványának összefoglalásától. A kiadványban az áll, hogy az aktuális előrejelzések szerint a természetes uránnal történő ellátás kapacitása – beleértve az azonosított készletek alapján összes létező, kijelölt, tervezett és lehetséges bányát – elegendő arra, hogy a 2010. évre prognosztizált globális uránszükségletet fedezze, amennyiben a bányák bővítése és az új bányák megnyitása a tervek szerint, a kitermelés pedig mindenhol teljes üzemben zajlik ... Mivel azonban a másodlagos készletek jelentősége különösen 2015 után valószínűleg csökkenni fog, a reaktor-szükségletet egyre inkább a meglévő bányák bővítése és új bányák megnyitása révén, vagy alternatív nukleáris tüzelőanyag-ciklusokkal kell fedezni. Mindkét megoldás költséges és hosszadalmas. A szükséges azonosított készletek időben történő feltárásának ösztönzésére a közeljövőben folyamatosan nagy uránkeresletre van szükség. Mivel az új készletek felderítéséhez és feltárásához sok időre (általában legalább 10 évre) van szükség, az uránellátásban **fennakadások** jelentkezhetnek. Ebből és a másodlagos készletek kimerüléséből adódóan az uránárak folyamatos emelkedésével lehet számolni. Az EGSZB kéri, hogy az Európai Bizottság adjon felvilágosítást ebben a kérdésben.”

Indokolás

A nyilvánvaló eltéréseket megnevezni, és nem elhallgatni kell.

A szavazás eredménye

Mellette: 49

Ellene: 65

Tartózkodás: 5

4.1. pont

A szöveg a következőképpen módosítandó:

„Az EGSZB ~~adva~~ tudomásul veszi az Európai Bizottság új nukleáris tájékoztató programjának tervezetét. Az energetikai környezet sokat változott a program legutóbbi, tíz évvel ezelőtti kiadása óta. Különösen az elmúlt néhány év során új, drámai események irányították a figyelmet nagymértékben az energiapolitika mindhárom összetevőjére, amelyek a következők: az ellátás biztonsága, a versenyképesség és az ésszerű árak, valamint a környezeti kérdések, és azon belül is elsősorban az éghajlatváltozás. Az EU a nyilvánvaló problémákra és kihívásokra az európai energiapolitikára tett javaslatokkal válaszolt. Ebben az összefüggésben a nukleáris energia helyzetének elemzésére és az arra irányuló javaslattételre van szükség. Ez elhelyezné a nukleáris energiát az átfogó energetikai képen, és megadná az európai energiapolitika megvitatásához és meghatározásához szükséges információkat ~~egy~~ részt.”

Indokolás

Maga az előadó is azt írja, hogy nem tárgyalnak minden szempontot (pl. terror stb.).

A szavazás eredménye

Mellette: 50

Ellene: 69

Tartózkodás: 2

4.5. pont

A szöveg a következőképpen módosítandó:

„Ezen új beruházások ideális esetben megfelelnek az ellátás biztonságával, a versenyképességgel és az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel összefüggő célkitűzéseknek. Az energia-előállítás egyéb formáinak jellemzőire és az azokban rejlő lehetőségekre tekintettel az EGSZB tudomásul veszi a néhány tagállamban folyó vitát a meglévő atomerőművek élettartamának meghosszabbításáról és az új beruházásokra van szükség. Ebben egyetértünk az Európai Bizottsággal.”

Indokolás

Az előterjesztő nem tudja, hogy az Európai Bizottság mikor jelentette ki azt, hogy „atomerőművek élettartamának meghosszabbítására van szükség.” Ez csupán spekuláció.

Lásd a szekcióülés során módosított 1.5. pontot is, amelyben az atomerőművek élettartamának lehetséges meghosszabbításával kapcsolatos aggályainknak adunk hangot.

A szavazás eredménye

Mellette: 50

Ellene: 67

Tartózkodás: 6

4.6. pont

(A pont így megfelel a vélemény többi részének, amennyiben elfogadják a 3.6.1. ponthoz írt módosítást.)

A pont vége az alábbiakkal egészítendő ki:

„Az Európai Bizottság szerint az ~~urániumforrások~~ uránkészletek 85 éven át tartanak ki a fogyasztás jelenlegi szintje mellett. Különböző információforrások eltérő adatokkal szolgálnak a kérdésben, amelyek 85 és 500 év között változnak. Mivel a fűtőanyagok rendelkezésre állása ~~számtalán~~ jelentős kérdés az energiaellátás biztonsága szempontjából, ezért az Európai Bizottságnak részletesebb tájékoztatást kellene nyújtania a rendelkezésre álló nukleáris fűtőanyagok mennyiségéről. Emellett ismételtlen utalni kell arra, hogy jelentős különbségek vannak annak kérdésében, hogy meddig tartanak ki az uránkészletek.”

Indokolás

Magától értetődik.

A szavazás eredménye

Mellette: 55

Ellene: 68

Tartózkodás: 0

4.8. pont

A szöveg a következőképpen módosítandó:

„Ezért igen lényeges számításba venni az atomenergia értékes hozzájárulását az üvegházhatást okozó gázok termelődésének megelőzéséhez. Napjainkban az atomenergia EU-beli felhasználása révén évente mintegy 600 millió tonna szén-dioxid termelődése kerülhet el, a jelenlegi energiaszerkezet alapján. Az egész világon pedig mintegy 2 milliárd tonna szén-dioxid előállítása válik elkerülhetővé általa. Ez Franciaország, Németország és az Egyesült Királyság jelenlegi teljes, együttes szén-dioxid-kibocsátásának felel meg. Ha egyes tagállamok továbbra is az atomenergia-felhasználás fokozatos leállítását tervezik, az Európában ma létező atomerőművek nagy része más, szén-dioxidot ki nem bocsátó energiaforrásokkal, energiahatékonysági, illetve takarékosági intézkedésekkel helyettesítendő váltandó ki. Ezenkívül, ha a meglévő atomerőműveket nem helyettesítik újjakkal élettartamuk végén, akkor az atomenergia maradéktalanul más, kibocsátást nem okozó energiaforrásokkal, energiahatékonysági, illetve takarékosági intézkedésekkel helyettesítendő váltandó ki középtávon.”

Indokolás

Jóval szélesebb távlatokban kell gondolkoznunk, mint pusztán abban, hogy az egyik áramtermelőt egy másikkal helyettesítsük. Az EGSZB többször utalt erre.

Az előterjesztő további megjegyzése: kértem az előadót, hogy hivatkozásokkal is támassza alá a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésével kapcsolatos adatokat, miután a munkadokumentumban – a forrás megadása mellett – 300 millió tonna szerepelt. Ez sajnos nem történt meg.

A szavazás eredménye

Mellette: 61

Ellene: 61

Tartózkodás: 2

4.9. pont

A pont vége az alábbiakkal egészítendő ki:

„Az Európai Tanács által a 2020-ig tartó és az azt követő időszakra, az üvegházhatású gázokkal kapcsolatos célkitűzésekre vonatkozóan hozott határozat alapján nyilvánvaló, hogy valamennyi további alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiatermelő kapacitásnak – legyen szó akár megújuló energiaforrásokról, akár atomenergiáról, akár esetleg tisztaszén-technológiáról – helyettesítenie kell a magas szén-dioxid-kibocsátású energiatermelő kapacitásokat, és ezáltal hozzá kell adódnia az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó teljes villamosenergia-termeléshez. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha az atomenergiának legalább a jelenlegi részarányát nem tartjuk fenn addig, amíg teljesen új energetikai megoldások nem állnak rendelkezésre, akkor az éghajlati és egyéb energiapolitikai célkitűzések nem teljesíthetők gazdaságilag elfogadhatóan. Másrészt nyilvánvaló, hogy a növekvő részarányú atomenergia a megújuló energiaforrásokkal együtt nagyobb költséghatékonyságot jelentene az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. Ugyanakkor a Német Szövetségi Köztársaság Kancellári Hivatalának tanulmányai bizonyítják, hogy az éghajlati célok betartathatók, ami azonban további erőfeszítéseket tesz szükségessé az áram-megtakarítás, valamint az újrahasznosítható energiák hatékonyságának és alkalmazásának területén.”

Indokolás

Magától értetődik.

A szavazás eredménye

Mellette: 58

Ellene: 65

Tartózkodás: 1

4.11.1. pont

Új, 4.11.1. pont illesztendő be:

„Az Európai Bizottság megfogalmazása szerint »a 15 tagú EU tagállamaiban bekövetkező nukleáris baleseteknél fennálló felelősséget az 1960. évi párizsi egyezmény szabályozza, amely harmonizált nemzetközi felelősségi rendszert hoz létre a nukleáris balesetekre, amely jelenleg az üzemeltetők nukleáris balesetek esetén fennálló felelősségét körülbelül 700 millió dollárra korlátozza.« Az EGSZB szerint ez már az atomenergia közvetett támogatásának tekinthető, és felszólít, hogy kötelezzék az üzemeket arra, hogy kielégítő biztosítás révén fedezzenek minden lehetséges kárral kapcsolatos költséget.»

Indokolás

A tanulmányozócsoport ülésein az előadó arra utalt, hogy „megoldást lehet és kell is találni”. Ez nem jelenik meg egyértelműen a szövegben. A módosító indítvány célja e hiány orvoslása.

Egy adalék: a németországi autók felelősségbiztosítása 100 millió eurós összegről szól, ezzel szemben az atomerőműveké a lehetséges károkhoz képest nevetséges 700 millió dollár!!!

A szavazás eredménye

Mellette: 41

Ellene: 44

Tartózkodás: 3

4.14. pont

A szöveg a következőképpen módosítandó:

~~„A legsürgősebb feladat a radioaktív hulladék – és különösen a kiegészítő nukleáris fűtőelemek végső elhelyezése – problémájának megoldása, amelyre technológia létezik, a politikai döntések azonban hiányoznak.~~ Ez az atomenergia környezetre és egészségre gyakorolt hatásával, valamint közvélemény általi elfogadottságával kapcsolatos, számottevő kérdés. A nukleáris tájékoztató programban szerepel, hogy még egyetlen ország sem valósította meg a javasolt végső megoldást. Ugyanakkor előrehaladás figyelhető meg Finnországban, ahol kiválasztották egy nukleáris hulladék-lerakó helyét, valamint Svédországban és Franciaországban, ahol nagy lépéseket tettek előre ilyen lerakóhelyek kiválasztása felé.”

Indokolás

A probléma sehol nincs megoldva technológiai szempontból.

A szavazás eredménye

Mellette: 55

Ellene: 69

Tartózkodás: 4